
**Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen,
met zijn raad en troost en zegen,
Ga met God en Hij zal met je zijn.**

Liedboek 416: 1

Beste mensen,

Het seizoen is weer begonnen en onze eerste contactmiddag is al weer geweest, Gerrit van Middelkoop heeft ons laten genieten van veel mooie kunst in de openbare ruimte van zowel Velp als Rheden, De Steeg en Ellecom, Vanaf nu gaan we vast met andere ogen kijken naar onze omgeving en zien waar we eerder zomaar aan voorbij liepen zonder op te merken wat er aan moois te zien was. Dat veel mensen hier interesse voor hadden was te merken aan het grote aantal bezoekers zowel in Velp als in Rheden met ook veel belangstellenden van 'buiten'.

Komende maand gaan we verder weg van huis en horen we hoe de redders op zee hun werk doen en wat daar allemaal bij komt kijken. Omdat deze Nieuwsbrief meerdere maanden bestrijkt kijken we ook al vooruit naar november en december. Antarctica, nog verder weg en ijsig koud en dan staat het kerstprogramma alweer voor de deur. Deze keer is dat in Velp en Rheden een verschillend programma, zoals u hiernaast kunt lezen.

Intussen is de herfst begonnen, de bomen gaan kleuren, groei en bloei komt tot stilstand en de natuur maakt zich op om het winterseizoen te kunnen doorstaan. Tijd om te genieten van een fijne boswandeling, maar ook een seizoen van vergankelijkheid, waar sommige mensen niet zo goed tegen kunnen,

Voor de KBO-leden is een inlegvel ingesloten over de komende veranderingen als de KBO in Rheden-Rozendaal ophoudt te bestaan en wat de mogelijkheden zijn om zich eventueel over te laten schrijven. Ik hoop dat het u allen goed gaat en dat we elkaar in goede gezondheid weer mogen ontmoeten op de komende contactmiddagen.

Ineke van Huissteden, ANBO-PCOB

KBO-ANBO-PCOB ledenbijeenkomsten Velp en Rheden:

Rheden Velp	9 oktober 14 oktober	Kon, Ned. Redding Mij 'De redders op zee'
Velp Rheden	11 november 13 november	Antarctica Een wereld van extremen
Velp Rheden	9 december 11 december	Hoe de kerststal naar Nederland kwam Kerst met de harp

Data ledenmiddagen voorjaar 2025:

Velp: 14 okt, 11 nov, 9 dec

Rheden: 9 okt, 13 nov, 11 dec

Plaats Velp:

De Elleboog, Nieuw Schoonoord 2, Velp

Tijd: 14.00 - 16.00 uur

Plaats Rheden:

Dorpshuis Willem de Zwijger, Meester B. van Leeuwenplein 1, Rheden

Tijd: 14.00 - 16.00 uur

Oktober: De redders op zee

In oktober komt dhr. Bas den Braven, vrijwilliger van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, een lezing geven over de Redders op Zee. Sinds het ontstaan van de KNRM in 1824 hebben vrijwilligers zich ingezet om met gevaar voor eigen leven mensen in nood op zee te redden. Dat vrijwilligers daartoe in staat waren - en nog steeds zijn - heeft te maken met moedig optreden en met steeds beter reddingmaterieel, waarmee de redders naar zee konden. Bas den Braven komt er ons alles over vertellen en laten zien!

November: Antarctica

Antarctica, het meest afgelegen en ongetemde continent op aarde, is een plek die de verbeelding tart. Het is een wereld van extremen, waar gigantische ijsbergen, immense gletsjers en een unieke biodiversiteit de hoofdrol spelen. Geen enkel ander continent kan tippen aan de

ongereptheid en grootsheid van Antarctica's eindeloze ijsvlaktes en dramatische fjorden. Wildlife in overvloed: van de schattige maar taaie pinguïns tot de majestueuze walvissen die door het ijskoude water glijden.

Dhr. Paul Janknegt komt ons er alles over vertellen en laten zien.

December: Kerststallen en harpistes

In december zijn de programma's in Velp en Rheden gescheiden, omdat de harpistes, die allemaal nog werkzaam zijn in het arbeidsproces, geen twee middagen in één week vrij kunnen nemen.

Vandaar dat in Velp dhr. P. Diemer uit Veenendaal

komt vertellen hoe de kerststal naar Nederland kwam en in Rheden een kerstprogramma wordt uitgevoerd met een aantal harpistes van de *Zingende Snaar* uit Rhenen, die bestaat uit een groep enthousiaste harpisten.

Volgend jaar december proberen we dan deze 2 programma's te wisselen.

Op alle middagen zijn belangstellenden welkom!

Toegang voor leden gratis, koffie/thee € 1,50 per kop.

Niet-leden: € 5, - incl. koffie/thee.

125 jaar ouderenbelangenbehartiging

Het ontstaan van de ouderenbeweging

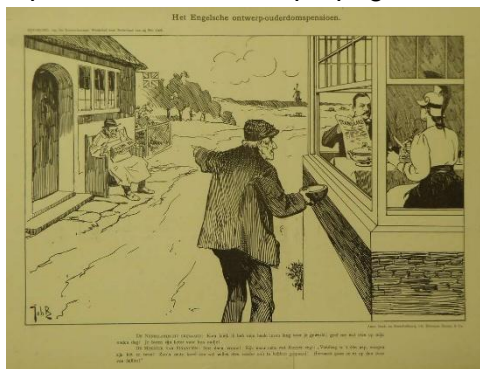
Het begon allemaal met het idee van een pensioen voor iedereen. Dát is anno 1900 de kerndoelstelling van de *Bond voor staatspensioenering*, de voorloper van ANBO-PCOB. Het is een bijzondere doelstelling: het 'iedereen' en het 'staatselment' maken dit pensioen inclusief, want het sluit niemand uit. Dit 'we zijn er voor iedereen' is misschien wel het meest kenmerkende voor de 125-jarige geschiedenis van de ouderenbeweging en het heeft steeds inspiratie en moed voor de toekomst gegeven.

Eerst een diepere duik in de omstandigheden van die spannende ontstaanstijd. Armoede op je oude dag kon bijna iedereen treffen, ook de rijkere. De *Bond voor Staatspensioenering* wil deze angst voor de toekomst uitschakelen. De grondleggers van de beweging schrijven in

1899: 'Tallooze mensen gaan den ouderdom met angst tegemoet uit vrees voor armoede, ook zij, die een arbeidzaam en nuttig leven achter zich hebben.' Er is op dat moment dus een sociaal-economisch probleem: hard werken is geen garantie voor geld, eten en een veilig onderkomen.

Verzet tegen armoede

Op ansichtkaarten en propagandamateriaal van de *Bond voor*

Staatspensionering wordt de

armoede in beeld gebracht: hardwerkende oudere uienchillers, onderkomens getimmerd uit overgebleven planken, mannen die aanschuiven aan lange tafels voor een warme maaltijd van de armenzorg.

In de tweede helft van de 19de eeuw treft de industrialisatie vooral oudere arbeiders hard. De Bond,

een plattelandsbeweging met nogal wat onderwijzers, dominees en ook burgemeesters, verzet zich tegen de schrijnende situaties.

De bondsafdelingen, vooral actief in het noorden en oosten van Nederland, zijn redelijk vrij in hun doen en laten. Afdelingen mogen zelf de contributies bepalen, maar moeten wel 50 cent afstaan aan de bondskas. Van 1700 leden in het eerste jaar, groeit de Bond naar 43.000 individuele leden in 1908. Er zijn 309 organisaties lid - van vissersverenigingen tot kerkelijke gemeenten, ziekenfondsen en zangverenigingen. Brochures van de Bond zijn famous. Daarin worden bijvoorbeeld internationale vergelijkingen getrokken met de pensioenstelsels van Denemarken, Engeland en Nieuw-Zeeland. Dit om te bewijzen dat een staatspensioen geen dagdromerij is en concreet ingevoerd kan worden. Ook zijn er korte propagandafilms die laten zien hoe hard oudere arbeiders moeten werken.

De ouderenbeweging vanaf 1900

De Bond voor Staatspensionering is de eerste beweging die opkomt voor ouderen. In 1945 ontstaat de Algemene Bond van Bejaarden, in 1960 de Protestants-Christelijke Ouderenbond (PCOB) en in 1958 de latere Unie Katholieke Ouderenbonden (Unie KBO). Op 6 december 1977 fuseren de Bond voor Staatspensionering en de Algemene Bond van Bejaarden tot de Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen (ANBO). De bonden werken

samen in het Centraal Orgaan Samenwerkende Bonden. In 2024 komt de fusie ANBO-PCOB tot stand. Een lange, gezamenlijke geschiedenis waarover veel roemruchte verhalen te vertellen zijn.

Senioren maken zich massaal zorgen over de toekomst van het OV

Bijna negen van de tien 65-plussers maken zich zorgen over de toekomst van het openbaar vervoer. Dat blijkt uit een representatieve peiling over mobiliteit en openbaar vervoer, die ouderenorganisatie ANBO-PCOB liet uitvoeren. Het inmiddels gevallen kabinet van VVD, NSC, PVV en BBB had fikse bezuinigingen op het OV voorgenomen. Dat het kabinet niet meer aan de macht is, betekent niet dat de geplande bezuinigingen op het openbaar vervoer meteen van tafel zijn. De ondervraagden vinden dat erg zorgelijk. ANBO-PCOB roept de achterban op [de petitie van reizigersvereniging Rover](#) te tekenen, om de bezuinigingen definitief te schrappen.

Als door de eerder voorgenomen kabinetsbezuinigingen kaartjes duurder worden, of er minder bussen en treinen gaan rijden, verwacht bijna tweederde dat dit persoonlijke gevolgen zal hebben. Van de ondervraagde OV-gebruikers voelt maar liefst 57% zich namelijk in meer of enige mate afhankelijk van het openbaar vervoer, bijvoorbeeld voor zorgbezoek (39%) of voor afspraken met familie en vrienden (49%). Ongeveer een kwart van de reizigers gebruikt de tram, trein, bus of metro voor het doen van dagelijkse boodschappen.

Met de verkiezingen voor de deur, ziet Anneke Sipkens, directeur bestuurder van ANBO-PCOB, in de onderzoekscijfers een signaal voor de politiek. 'Als deze getallen iets duidelijk maken, is het wel dat een zeer omvangrijke en kwetsbare groep afhankelijk is van het OV. De toegankelijkheid van zorginstellingen is in deze verhouding geen detail, maar een basisvoorwaarde voor toekomstige OV-besluiten. We zeggen dan ook: stop de voorgenomen bezuinigingen maar investeer juist in het OV, om de kloof tussen jong en oud, vitaal en kwetsbaar en arm en rijk niet nog verder te vergroten.'

65-plussers zien de betaalbaarheid van het OV nu al als een groot probleem: twee op de drie vinden reizen met het openbaar vervoer te duur. Onder ouderen met een smalle beurs loopt dat zelfs op tot 92%. Vooral senioren die financieel kwetsbaar zijn, meerdere keren per week reizen met het OV of geen rijbewijs hebben, verwachten nadelige consequenties te ondervinden van bezuinigingen. Bijna twee

derde van de 65-plussers (62%) verwacht vaker gebruik te maken van het openbaar vervoer als dit gratis of fors goedkoper zou worden.

Met de verkiezingen in het verschiet, zal ANBO-PCOB de resultaten van de peiling onder de aandacht brengen van politieke partijen. Ook wordt, in samenwerking met Reizigersvereniging Rover, de achterban gestimuleerd om zich te laten horen en een [handtekening te zetten](#). Via die weg moeten de voorgenomen bezuinigingen van tafel worden geveegd. Rover is een online-petitie gestart, die op het moment van schrijven al bijna 8 duizend keer is getekend.

Stop met rijbewijskeuring voor 75-plussers

De rijbewijskeuring voor 75-plussers was onlangs onderwerp in Max Meldpunt. Aanleiding waren klachten over de lange duur van een aantal medische keuringen en over de hoge kosten van de keuringen.

ANBO-PCOB-beleidsadviseur Alex van Scherpenzeel pleitte in de uitzending voor het stoppen met de medische keuring voor 75-plussers. Uiteraard vinden wij de verkeersveiligheid van groot belang; het aantal verkeersongelukken met dodelijke afloop en met (ernstig) gewonden is veel te hoog.

De medische kant is maar één onderdeel van de rijgeschiktheid. Zodra je 75 jaar wordt, lijkt de overheid te vinden dat je dan wel een aandoening moet hebben, die je rijvaardigheid beïnvloedt. En dus moet je verplicht een traject in.

Onzin

Onzin vinden wij. Als je kijkt naar de cijfers van het CBR in het jaarverslag 2023, zijn in dat jaar 758.739 aanvragen medische geschiktheid in behandeling genomen. Dat gaat om de gezondheidsverklaring die iemand die rijexamen wil doen én alle 75-plussers (eens per vijf jaren) moeten invullen. Van dit aantal kregen 3.595 mensen de beoordeling ongeschikt. Deze mensen hebben een medische aandoening, die de rijvaardigheid zo kan beïnvloeden dat deelname aan het verkeer niet mogelijk is. Het gaat dus om minder dan 0,5% van de gevallen!

Kanon

De beoordeling van de medische rijgeschiktheid is daarmee met een kanon schieten op een mug en heeft dus nauwelijks invloed op de verkeersveiligheid. Daarbij komt dat alle 75-plussers eens per vijf jaren deze keuring moeten ondergaan. Op dit moment kent Nederland ruim 1 miljoen 75-plussers met een B-rijbewijs (autorijbewijs). Dit betekent dat ieder jaar zo'n 210.000 bestuurders de verplichte keuring moeten

ondergaan. Dat zijn er meer dan 800 per dag! De keuringen kosten ook nog eens veel geld. Zeker als je naar een specialist wordt doorverwezen, loopt de rekening op naar enkele honderden euro's.

ANBO-PCOB vindt dat:

- De beoordeling van de medische rijgeschikt moet niet afhangen van de leeftijd van de bestuurder;
- Iemand met een medische aandoening die de rijvaardigheid kan beïnvloeden, moet zich verplicht melden bij het CBR;
- Veel meer gekeken moet worden naar de algemene rijvaardigheid van bestuurders;
- Het CBR proactief wijzigingen in verkeersregels bij rijbewijshouders bekend moet maken;
- Alcohol- en drugsgebruik in het verkeer en asociaal gedrag veel harder dan nu het geval is aangepakt moet worden.

Kent u de Zoomerij al?

Wat vroeger de Bibliotheek Veluwezoom was is nu de Zoomerij met zoveel meer activiteiten dan alleen het uitlenen van boeken...

De Zoomerij is een plek van en voor iedereen. Samen met inwoners en verenigingen uit ons werkgebied organiseren we allerlei leuke activiteiten, onder de noemer '**Maak het mee**'. Exposities, workshops, muziek op zaterdag, presentaties over alle soorten onderwerpen (Breek de Week), schrijfbijeenkomsten en meer.

Bijvoorbeeld:

- **Muziek op zaterdag**
Iedere maand speelt een lokale muziekvereniging, band of muzikant bij de Zoomerij. Kom luisteren en maak kennis met hun verschillende genres en stijlen. Live gespeeld en gratis toegankelijk. In Velp en Dieren.
- **Breek de week**
Iedere derde woensdagochtend van de maand is er in de Zoomerij Velp een gezellige bijeenkomst met een thema. De inhoud varieert van actuele onderwerpen tot verrukkelijke recepten en van creatieve workshops.
- **Schrijf je blij**
Hou jij van schrijven? Gewoon, lekker met pen en papier? Kom dan meedoen met Schrijf je blij in de Zoomerij Dieren. Want: sámen schrijven is nóg leuker! Je gaat aan de slag met korte schrijfopdrachten die overal over kunnen gaan en die iedereen kan doen. Plezier en gezelligheid staan voorop en meedoen is gratis.

Kijk op www.dezoomerij.nl/nieuws-agenda/maak-het-mee

Digicafé

Ruzie met je smartphone of tablet? Lukt het niet om een e-book te lenen? Hapert je e-mail? Heb je een vraag over Windows of Apple, of wil je meer weten over X, Facebook of andere digitale ontwikkelingen?

Het Digicafé biedt hulp bij alle vragen en uitdagingen die je in de digitale wereld kunt tegenkomen. Deelnemen is gratis, een vrijwillige bijdrage is welkom. Aanmelden is niet nodig.

Het internetcafé is altijd op maandag in:

Dieren: Bibliotheek: 10.00 - 12.00 uur op 6 okt, 3 nov en 1 dec

Velp: Bibliotheek: 10.00 - 12.00 uur op 13 okt, 10 nov en 8 dec

Dorpshuis Rheden 14.00 - 16.00 uur op 27 okt, 24 nov en 22 dec

Tot slot...

Herfstlied

Ja, nu komt de herfst er aan.
De zon gaat kleuren schilderen;
oranje, rood en saffraan.
De tuinen gaan verwilderen.

Ja, nu is de herfst gekomen.
Een dwarrelen overal
in de lanen, onder bomen.
Alom zie je bladerval.

Ja, nu is de herfst gekomen.
Vlagen regen, wind en weer
doen je van de zomer dromen.
Maar elk seizoen komt eens weer.

Ja, nu is de herfst gekomen.
Corneel de Ram

Eindredacteur Nieuwsbrief: Ineke van Huissteden, 026-495 45 79

De volgende Nieuwsbrief verschijnt 9 december 2025!